

Proiectul privind deșeurile solide din Moldova

Țara:

Republica Moldova

Numărul proiectului:

52512

Sectorul de afaceri:

Infrastructura municipală și de mediu

Tipul notificării:

Stat

Categoria de mediu:

B

Data aprobării:

30 noiembrie 2022

Statut:

Se debursează

Data dezvăluirii inițiale a PSD în limba engleză:

04 octombrie 2021

Descrierea Proiectului

În ianuarie 2023, BERD a semnat cu Republica Moldova un împrumut suveran în valoare de 25 milioane EUR pentru finanțarea investițiilor în infrastructura critică de gestionare a deșeurilor solide, contribuind la modernizarea sectorului și la alinierea acestuia la standardele europene de mediu.

În iunie 2026, Clientul a solicitat BERD acordarea unei sume suplimentare de împrumut în valoare de 28 milioane EUR pentru acoperirea deficitului de finanțare generat de majorarea costurilor Proiectului.

Investiția ("Proiectul") finanțează investiții prioritare pentru a îmbunătăți serviciile de gestionare a deșeurilor solide din întreaga țară, crea sisteme de management integrat al deșeurilor solide în regiunile participante de gestionare a deșeurilor, în conformitate cu Strategia de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova ("SGD") și cu angajamentele Republicii Moldova în temeiul Acordului de Asociere cu UE. Proiectul reprezintă un pas important către servicii durabile de gestionare a deșeurilor solide în Moldova.

Împrumutul este structurat în cinci tranșe. Tranșa I a fost angajată la semnarea acordului de împrumut, în ianuarie 2023, și cofinanțează investițiile din Zona de Management al Deșeurilor 5 (ZMD 5), care include raioanele Ungheni, Nisporeni și Călărași. Tranșa IV a fost, de asemenea, angajată la semnarea acordului de împrumut și finanțează costurile aferente personalului Unității de Implementare a Proiectului (UIP), precum și costurile de audit ale contului special. Tranșele II și III finanțează investițiile din ZMD 8 (care include raioanele Briceni, Edineț, Ocnița și Dondușeni) și, respectiv, ZMD 1 (care include raioanele Cahul, Cantemir și Taraclia, precum și raioanele Vulcănești, Ceadâr-Lunga și Comrat din Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia). Aceste tranșe au fost angajate în noiembrie 2023 și, respectiv, în iunie 2024.

Finanțarea suplimentară, reprezentată de Tranșa V, va fi utilizată pentru acoperirea deficitului de finanțare identificat la nivelul tuturor celor trei Zone de Management al Deșeurilor (ZMD), în vederea asigurării finalizării integrale a planului de investiții de capital (CAPEX) prevăzut inițial în cadrul Proiectului.

Obiectivele Proiectului

Proiectul reprezintă prima inițiativă de amploare în domeniul managementului deșeurilor solide din Republica Moldova, care implică mai multe regiuni ale țării. Acesta are ca obiectiv îmbunătățirea și extinderea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide în Zonele de Management al Deșeurilor participante, precum și abordarea provocărilor de mediu asociate sectorului.

Impactul asupra tranziției

Punctaj ETI: 64

Proiectul sprijină calitatea Impactului de Tranziție „Buna-Guvernare” prin consolidarea și extinderea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide, introducerea tarifelor de recuperare a costurilor pentru utilizatorii infrastructurii și adoptarea Contractelor de Servicii Publice (“CSP”), menite să stabilească relații contractuale transparente pentru furnizarea serviciilor de gestionare a deșeurilor solide.

Totodată, Proiectul promovează calitatea Impactului de Tranziție „Verde” prin implementarea unor practici mai sustenabile de gestionare a deșeurilor solide, aliniate la standardele de mediu ale Uniunii Europene, generând beneficii semnificative pentru mediu prin reducerea emisiilor de dioxid de carbon și metan.

Proiectul are, de asemenea, o componentă de egalitate de gen, sprijinind autoritățile regionale și operatorii în elaborarea și implementarea unui Plan de Acțiune pentru Egalitatea de Șanse, inclusiv prin desfășurarea unei campanii de informare și conștientizare menite să combată normele și stereotipurile de gen care afectează sectorul gestionării deșeurilor solide.

Informații despre client

- Împrumutatul: Republica Moldova, reprezentată de Ministerul Finanțelor. Implementarea proiectului va fi coordonată de Ministerul Mediului,

care este principala autoritate de stat în elaborarea de politici și reglementări privind gestionarea deșeurilor.

- Beneficiari: Autorități publice locale și operatori de sisteme de management al deșeurilor solide.

Finanțarea oferită de BERD

53 000 000, 00 EUR

Costul total al Proiectului

121 340 000, 00 EUR

Valoarea totală estimată a investițiilor aferente Proiectului este de aproximativ 121.3 milioane EUR. Împrumutul acordat de BERD va fi cofinanțat printr-un împrumut în valoare de 53.0 milioane EUR acordat de Banca Europeană de Investiții ("BEI"), precum și prin granturi investiționale în valoare de 15.3 milioane EUR furnizate de Fondul Parteneriatului pentru Eficiență Energetică și Mediu în Europa de Est ("E5P").

Adiționalitate

Banca este adițională din cauză:

- Structura de finanțare: Investiția BERD este necesară pentru acoperirea deficitului de finanțare.
- Schimbări la nivel de politici, sector, instituții și reglementare: Proiectul va institui un sistem regional integrat de gestionare a deșeurilor solide în fiecare ZMD și va sprijini introducerea tarifelor bazate pe principiul recuperării costurilor, în vederea asigurării sustenabilității financiare și operaționale a serviciilor.
- Stabilirea standardelor (ajută proiectele și clienții să atingă standarde mai înalte): Implicarea BERD în cadrul Proiectului va sprijini Beneficiarul în atingerea unor standarde superioare de furnizare a serviciilor de gestionare a deșeurilor solide la nivel național.
- Cunoștințe, inovație și consolidarea capacităților: BERD oferă expertiză, inovație, cunoștințe și/sau capacități care sunt semnificative pentru realizarea în timp util a obiectivelor proiectului, inclusiv sprijin pentru consolidarea capacității clientului.
- Egalitate de gen: Sprijin pentru elaborarea unui Plan de Acțiune privind Egalitatea de Șanse și lansarea unei campanii de informare publică sensibile la dimensiunea de gen în domeniul gestionării deșeurilor solide.

Sinteza socială și de mediu

Categoria B (ESP 2019). Impacturile de mediu și sociale ("E&S") asociate componentelor care urmează a fi finanțate în cadrul Proiectului sunt specifice amplasamentului, pot fi ușor identificate și gestionate. Procesul de due diligence pentru toate cele trei Zone de Management al Deșeurilor (ZMD) a fost realizat cu sprijinul unor consultanți externi în

domeniul E&S, care au elaborat o evaluare de mediu și socială, un Rezumat Non-Tehnic ("NTS"), un Plan de Implicare a Părților Interesate ("SEP"), un Cadru pentru Achiziția de Terenuri și Relocare ("LARF") și un Plan de Acțiune de Mediu și Social ("ESAP").

Proiectul va moderniza o parte semnificativă a sistemului de gestionare a deșeurilor din Republica Moldova, în conformitate cu standardele Uniunii Europene și în sprijinul Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor. Acesta va contribui, de asemenea, la închiderea depozitelor necontrolate de deșeuri, iar îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor este așteptată să conducă la evitarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Construcția și operarea noilor depozite de deșeuri în ZMD-urile participante pot fi asociate cu riscuri și impacturi E&S, iar pentru fiecare ZMD a fost agreat un ESAP, pentru a asigura implementarea Proiectului în conformitate cu cerințele de performanță ale BERD. Proiectul va dezvolta și implementa planuri de management E&S pentru faza de construcție și operare, un SEP, precum și mecanisme de depunere și soluționare a reclamațiilor pentru angajați și comunitățile locale. Alte impacturi potențiale pot include poluarea solului sau a apelor subterane, mirosuri neplăcute și impacturi vizuale. Acestea pot fi gestionate eficient printr-un design adecvat al proiectului și printr-un management corespunzător al amplasamentelor, în conformitate cu ESAP.

Sprijinul pentru implementarea proiectului și Programul de Dezvoltare Corporativă și Participare a Părților Interesate (asistență tehnică – „TC”) vor sprijini implementarea Proiectului. Nu sunt necesare achiziții de teren sau relocări pentru ZMD 5, 8 și 1, iar în locațiile respective sau în depozitele necontrolate asociate nu au fost identificați colectori informali de deșeuri. În cazul în care vor fi necesare achiziții de teren sau vor exista impacturi asupra mijloacelor de trai, Beneficiarul va elabora și implementa un plan de relocare în conformitate cu LARF agreat și cu Cerința de Performanță 5.

BERD va monitoriza implementarea angajamentelor de mediu și sociale prin raportările anuale ale Beneficiarului și ale Unității de Implementare a Proiectului (UIP). BERD va monitoriza implementarea angajamentelor de mediu și sociale prin raportările anuale ale Beneficiarului și ale Unității de Implementare a Proiectului (UIP).

Cooperare Tehnică și finanțarea prin granturi

Proiectul beneficiază de următoarele activități de asistență tehnică (AT):

Pre-semnare:

- Studiu de fezabilitate pentru evaluarea aspectelor comerciale, tehnice, juridice, instituționale, de reziliență climatică, de mediu și sociale, precum și a aranjamentelor privind achizițiile și implementarea Proiectului. Această misiune a acoperit ZMD 5, 8 și 1 în cadrul Proiectului. Costul total al misiunii este de 474.000 EUR, finanțat de Suedia.

Post-semnare:

- Sprijin pentru implementarea proiectului și supervizarea lucrărilor de construcție pentru cele trei ZMD (5, 8 și 1), destinat asistenței Beneficiarului în pregătirea

documentațiilor de licitație, evaluarea ofertelor și atribuirea contractelor, asigurarea calității contractării, supervizarea lucrărilor și raportare, în vederea facilitării implementării eficiente și la timp a Proiectului, în conformitate cu cerințele de politică și de finanțare ale BERD și BEI. Costul total al acestei misiuni este de 2,8 milioane EUR, contractată în decembrie 2024, finanțată din Fondul pentru Infrastructură Durabilă al BERD ("SIF") și Fondul Special al Acționarilor BERD ("SSF").

- Program de dezvoltare corporativă și participare a părților interesate pentru cele trei ZMD (5, 8 și 1), având ca obiectiv îmbunătățirea performanței comerciale, operaționale și de mediu a operatorilor regionali, dezvoltarea și adoptarea Contractelor de Servicii Publice, precum și elaborarea și implementarea Programului de Participare a Părților Interesate, inclusiv campanii de informare publică, acolo unde este cazul. Costul estimat al fiecărei misiuni este de până la 0,9 milioane EUR, fiind prevăzută finanțarea din partea unui donator internațional și/sau a SSF.

Informații de Contact ale Companiei

Nicolae Arnaut – Director, Instituția Publică "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Mediu"

nicolae.arnaut@onipm.gov.md

+37369711011

5, Gheorghe Tudor str; Chisinau mun.; Republic of Moldova

Ultima actualizare a PSD

25 iunie 2026

Înțelegând tranziția

Informațiile suplimentare privind abordarea BERD referitoare la măsurarea impactului tranziției sunt disponibile [aici](#).

Oportunități de afaceri

Pentru oportunități de afaceri sau achiziții, contactați compania client.

Pentru oportunități de afaceri cu BERD (care nu au legătură cu achizițiile) contactați:

Tel: +44 20 7338 7168

Email: projectenquiries@ebrd.com

Pentru proiectele din sectorul guvernamental, vizitați [EBRD Procurement](#):

Tel: +44 20 7338 6794

Email: procurement@ebrd.com

Informații generale

Întrebările pot fi puse folosind [Formularul pentru întrebări al BERD](#).

Politica socială și de mediu (PSM)

[PSM](#) și cerințele de performanță asociate (CP) stabilesc modalitățile prin care BERD implementează angajamentul de a promova "o dezvoltare durabilă și de mediu". PSM și CP includ prevederi specifice pentru ca clienții să respecte cerințele aplicabile ale legislației naționale privind informarea și consultarea publică, precum și să instituie un mecanism de contestații pentru a primi și a facilita soluționarea preocupărilor și nemulțumirilor părților interesate, în special cu privire la performanța socială și de mediu a clientului și a proiectului. Proportional cu esența și amploarea riscurilor și impacturilor de mediu, și sociale ale unui proiect, BERD solicită suplimentar clienților săi să facă publică informația, după caz, cu privire la riscurile și efectele care decurg din proiecte sau să realizeze consultări cu părțile interesate și să ia în considerare și să răspundă la feedback-ul lor.

Mai multe informații despre practicile BERD în acest sens sunt prezentate în [PSM](#).

Integritate și conformitate

Biroul Șefului de Conformitate a BERD (OCCO) promovează buna guvernare și asigură aplicarea celor mai înalte standarde de integritate pentru toate activitățile băncii, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Evaluarea integrității este efectuată în privința tuturor clienților băncii pentru a se asigura că proiectele nu prezintă riscuri inacceptabile de integritate sau reputaționale pentru bancă. Banca consideră că identificarea și soluționarea problemelor la etapele de aprobare a evaluării proiectului este cel mai eficient mijloc de asigurare a integrității tranzacțiilor bancare. OCCO joacă un rol-cheie în aceste eforturi de protejare și, de asemenea, ajută la monitorizarea riscurilor de integritate după ce au fost realizate investițiile.

OCCO este, de asemenea, responsabil pentru investigarea acuzațiilor de fraudă, corupție și conduită incorectă în proiectele finanțate de BERD. Oricine, atât în cadrul sau în afara Băncii, care are suspiciuni de fraudă sau corupție ar trebui să prezinte un raport scris Șefului de Conformitate la e-mailul compliance@ebrd.com. Toate problemele raportate vor fi prezentate OCCO pentru analiză. Toate rapoartele, inclusiv cele anonime, vor fi examinate. Rapoartele pot fi făcute în orice limbă a băncii sau a țărilor în care activează Banca. Informațiile furnizate trebuie realizate cu bună-credință.

Politica de Informare Publica (PIP)

PIP stabilește modul în care BERD face publice informațiile și se consultă cu părțile interesate pentru a promova o mai bună conștientizare și înțelegere a strategiilor, politicilor și operațiunilor sale după intrarea sa în vigoare la 1 ianuarie 2020. Vă rugăm să vizitați pagina [Politica de Informare Publica](#) pentru a afla ce informații sunt disponibile pe site-ul BERD.

Întrebările pot fi puse folosind [formularul pentru întrebări al BERD](#).

Mecanismul independent de responsabilitate a proiectului (IPAM)

În cazul în care eforturile de a aborda problemele de mediu, sociale sau de dezvoltare publică cu clientul sau banca nu reușesc (de exemplu, prin Mecanismul de Contestatii pentru Proiecte sau prin implicarea directă cu conducerea Băncii), persoanele și organizațiile pot încerca să abordeze preocupările prin intermediul mecanismului Independent de responsabilitate a proiectului (IPAM) al BERD.

IPAM analizează în mod independent problemele de proiect despre care se crede că au cauzat (sau ar putea cauza) prejudicii. Scopul Mecanismului este: să susțină dialogul între părțile interesate din Proiect pentru a soluționa problemele ce țin de mediu, sociale și de informare publică; să determine dacă Banca s-a conformat cu [Politicile Sociale și de Mediu](#) sau prevederile ce țin de [Politica de Informare Publica](#); și, dacă este cazul, de a interveni în cazul non-conformării cu aceste politici, în timp ce este prevenită nerespectarea acestora de către Bancă.

Vă rugăm să vizitați [Pagina web a mecanismului independent de responsabilizare a proiectelor](#) pentru a afla mai multe despre IPAM și mandatul său; cum să [trimiteti o solicitare](#) pentru examinare; sau contactați IPAM prin e-mail ipam@ebrd.com pentru a obține îndrumări și mai multe informații despre IPAM și cum să trimiteți o solicitare.